

AD Wikènt INHOUDSOPGAVE

Muzikaal cultureel
erfgoed
op cd

pagina 16+17

Japans
model
blijkt man

pagina 18

Chinese automarkt
op dreef

pagina 19

Borstkanker: Jaarlijks
80 nieuwe
gevallen

pagina
20+21

2010: het
jaar van de
tablet

pagina 22

Duke Nukem
Forever nu echt
aangekondigd

pagina 23

Puzzels, Strip, Tooby

pagina 24

Grand Theft Auto-
trilogie komt
naar OS X

pagina 25

Koken, IT-column

pagina 25

Draadloos laden
standaard

pagina 25

Joe Jackson
geen spijt van
opvoeding

pagina 26

WARWARÚ

Een mens zonder
smart, is een ding
zonder hart.

MARTIE GENGER

Muzikaal cultureel

Recent is door de Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso een cd opgenomen met werken van de Curaçaose componist Jan Gerard 'Gerry' Palm (1831-1906). Het gaat om werken die deze Curaçaose componist schreef voor uitvoering door de door hem geleide muziekkapel van de Stedelijke Schutterij op Curaçao.

Door Joop Halman

Het is de Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso onder leiding van dirigent Arnold Span gelukt om een unieke opname te maken van hoe de muziek van Palm in de negentiende eeuw in de straten van Willemstad geklonken moet hebben. Hiermee is een belangrijk onderdeel van het muzikaal cultureel erfgoed van Curaçao vastgelegd en behouden voor het nageslacht.

De cd is meteen na de uitgifte al in diverse radioprogramma's in Nederland te beluisteren geweest en is sinds kort ook te koop op Curaçao bij Mensing's Caminada, Music Store op Zuikertuintje en BoekPlus op Salina. Het is een prachtige cd geworden, uitgevoerd door 50 professionele musici, allen met een conservatoriumopleiding.

De Curaçaose componist Jan Gerard Palm, of 'shon Gerry' zoals hij op Curaçao werd genoemd, is de oudst bekende componist van Curaçao. Tot op de dag van vandaag zijn op de Nederlandse Antillen verschillende van de door hem gecomponeerde muziekstukken populair. Het gaat dan vooral om de door hem geschreven walsen, mazurka's, danza's, polka's en tumba's.

Als componist en als muziekpedagoog heeft Jan Gerard Palm in sterke mate het karakter van de Curaçaose muziek bepaald. Hij heeft ervoor gezorgd dat de door hem ingezette muziektraditie van componeren werd voortgezet door zijn meest talentvolle leerlingen. Deze zorgden er vervolgens ook weer voor dat de muzikale fakkel werd overgedragen aan jongere generaties van componisten.

Jan Gerard Palm werd in 1831 geboren op Curaçao waar hij al op jonge leeftijd leiding gaf aan diverse muziekgezelschappen. Op 28-jarige leeftijd werd hij aangesteld als kapelmeeester van de Stedelijke Schutterij op Curaçao. Verder was hij organist in de Joodse synagoge, in de Fortkerk en bij de Vrijmetselaarsloge Igualdad. Palm was een meervoudig instrumentalist en

één van de vaste medewerkers van het internationale tijdschrift 'Notas y Letras' dat zich toelegde op de publicatie van literaire werken en bladmuziek. Dit Spaanstalige tijdschrift, dat onder leiding stond van de dichter/musicus Joseph Sickman Corsen, gold als toonaangevend in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied.

De composities van Jan Gerard Palm frapperen door het persoonlijke karakter dat hij in zijn composities wist te leggen. Hij was vaak vooruitstrevend en niet bang om een voor zijn tijd ongewoon akkoord te schrijven. Als componist was hij ook bijzonder productief, hij heeft meer dan 180 composities geschreven. In 2008 verscheen een cd met 30 pianowerken van Jan Gerard Palm, gespeeld door zijn bet-achterkleinzoon, de medicus en musicus Robert Rojer. De cd van de Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso kan worden beschouwd als complementair aan deze cd omdat deze weer een ander belangrijk facet van het oeuvre van deze Curaçaose componist voor het voetlicht brengt.

De Schutterij op Curaçao werd in 1815 als 'gewapende burgerwacht' in het leven geroepen als aanvulling van het garnizoen en eventuele hulp voor het kleine politieapparaat op het eiland. Gemiddeld genomen telde de schutterij ongeveer 20 officieren en 800 onderofficieren en manschappen.

Uit het boek van John De Pool 'Del Curaçao que se va' wordt duidelijk dat de schutterij één keer per week oefende, wat in die tijd een afleiding was voor de bevolking om eens naar te komen kijken en ook uitvoerig te commentariëren. De schutterij was vooral ornament en luisterde in het bijzonder speciale evenementen op met vlagvertoon en mooie uniformen. De Pool schrijft hierover: „Maar op nationale feestdagen of bij de opening van de Koloniale Raad speelde de schutterij haar grote rol. Met hun helmen, waarop sneeuw Witte pluimen prijken, die in de wind wapperden, hun

Foto uit 1904 genomen van Jan Gerard Palm in de schommelstoel, met drie muzikale kleinzonen, vlnr de componisten Rudolf Palm (1880-1950), John Palm (1885-1925) en Jacobo Palm (1887-1982). FOTO COLLECTIE NOTARIS ANTHONY PALM

vele in de zon glinsterende galons en oranjekeurige sjerpen, die tegen de blauwe tuniek afstaken, boden de officieren een schilderachtig schouwspel. De schutter met hun blauwe uniform en rode epauletten staken af tegen de militairen van het Hollandse garnizoen met hun blauwe uniform en gele versierselen en de in wit geklede matrozen en de mariniers in blauw en rood."

Onder de muzikminnende gezaghebber baron R.F. van Raders werden in 1841 de muziekcorpsen van de schutterij en die van het garnizoen opgericht. De beide muziekkorpsen gaven geregeld uitvoeringen in het openbaar en hadden hiermee een actief aandeel in het muzikale leven van die tijd. Naast het opluisteren van officiële ceremonies, verzorgden beide muziekkorpsen ook uitvoeringen tijdens particuliere feesten. Voor bals op het gouvernementshuis werd steeds gebruik gemaakt van de militaire kapel. Ook particulieren engageerden wel eens de muziekkapel om aan een feest een bijzonder cachet te geven. Zo bevat het archief van de Mongui Maduro Stichting een memorandum van de feestelijkheden rond het vijfentwintigjarig huwelijksfeest in 1886 van het echtpaar Capriles-Senior waarbij gedanst werd op de muziek gespeeld door de muziekkapel.

Jan Gerard Palm is van 1859-1881 dirigent geweest van de

muziekkapel van de Stedelijke Schutterij op Curaçao. Zo begeleidde zijn orkest in 1862 een buitenlands operagezelschap bij de uitvoering van de opera 'Don Pasquale' van Gaetano Donizetti. Hij heeft als dirigent van de muziekkapel, vele officiële ceremonies met zijn muziekkapel opgeluisterd. Voorbeelden van dit soort optredens zijn de jaarlijkse viering van de verjaardag van Koning Willem III, eerste steenleggingen van de bouw in 1867 van de synagoge 'Emanuel' en die van de vrijmetselaarsloge 'De Vergenoeging' in 1868 en de officiële overdracht in 1881 van de stoffelijke resten van de vrijheidstrijder Pedro Louis Brión aan Venezuela. Bij al deze feestelijkheden en officiële ceremonies voerde hij ook veel eigen werk uit.

De cd van de Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso bevat een zestiental werken van Jan Gerard Palm. Het gaat om door hem gecomponeerde marsen, fantasieën, walsen, mazurka's, een galop, danza, tumba en een tweetal voor de loge van de vrijmetselarij gecomponeerde werken. Op een viertal bekende werken van Jan Gerard Palm na, betreft dit niet eerder opgenomen composities van hem. Het zijn voor een niet onbelangrijk deel herontdekte werken van hem, gevonden in particuliere en openbare archieven in Madrid, Curaçao, Venezuela en in Nederland.

Het zal niet vreemd overko-